

Memorandum Mondiaal Beleid

Gemeenteraadsverkiezingen
oktober 2018

1 Inleiding

De Noord-Zuidraad is reeds 2 legislaturen actief als gemeentelijke adviesraad voor ontwikkelingssamenwerking. Met de gemeenteraadsverkiezingen van 14 oktober 2018 voor ogen, heeft de Noord-Zuidraad nagedacht over onze visie op het gemeentelijk beleid en hoe wij Kuurne graag zien evolueren. En dit is niet onbelangrijk, want een duurzame en solidaire samenleving begint op lokaal niveau.

Tijdens het voorbereidende werk, kwamen we tot inzicht dat problemen van het zuiden, niet alleen van het zuiden zijn omdat we op zoveel vlakken verbonden zijn. De gemeenteraadsverkiezingen zijn dan ook belangrijker dan alleen voor Kuurne, want gaan meer en meer over mondiale thema's. Door verstedelijking, stellen zich bijvoorbeeld nieuwe problemen die veeleer gelinkt zijn aan bovenlokale themas, zoals bijvoorbeeld hoe om te gaan met vluchtelingen en migratie.

Daarnaast willen wij ook wijzen op het belang van politiek, die vandaag al te vaak in een negatief daglicht komt te staan. Mede hierdoor ontstaan nieuwe bewegingen die zich buiten de politiek stellen. Deelname van burgers en het middenveld aan democratische politiek is echter een van de vereisten voor een harmonieuze samenleving. Het herstel van het geloof in de politiek is dan ook uitermate belangrijk.

Daarom werken wij aan een plan om onze raad te laten evolueren naar de **Mondiale Raad Kuurne**, waarbij we onze werking ruimer opentrekken en veel nauwer gaan samenwerken met burgers, het middenveld, het bedrijfsleven en andere adviesraden. Hierbij stellen we als doel om vanuit de basis, het lokale bestuur aan en bij te sturen.

Leidraad die we hiervoor willen hanteren, zijn de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen van de Verenigde Naties: 17 doelstellingen om onze wereld te transformeren. In het memorandum verwijzen wij naar die doelstellingen als SDGs, wat een afkorting is van de Engelse term "Sustainable Development Goals".

Op basis van het memorandum, vragen wij de politieke partijen die actief zijn in onze gemeente, een standpunt te bepalen rondom een aantal mondiale beleidsvoorstellen. Zo vragen wij aandacht voor de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen bij het opmaken van hun partijprogramma.

Tijdens de voorbije jaren werkten wij op een positieve en constructieve manier samen met de verschillende lidorganisaties, de Noord-Zuidambtenaar, de schepen van ontwikkelingssamenwerking en het College van Burgemeester en Schepenen. Om de dynamiek die zich in de voorbije legislaturen ontwikkelde te bestendigen, willen wij op basis van dit memorandum gesprekken aanknopen met het nieuwe bestuur, om hun beleidsnota vorm te geven op basis van de SDGs.

2 De duurzame ontwikkelingsdoelstellingen

In september 2015 ondertekende België de Agenda 2030, de ambitieuze duurzaamheidsagenda van de Verenigde Naties. Deze agenda, ook wel bekend als de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen of Sustainable Development Goals (hierna SDGs), bevat zeventien concrete doelstellingen om te komen tot een meer rechtvaardige, duurzame en vreedzame wereld tegen 2030. De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen gaan over armoedebestrijding, onderwijs, water, gendergelijkheid, duurzame consumptie en productie, klimaatverandering, ongelijkheid, vrede, enzovoort. Ze omvatten met andere woorden elk aspect van ons leven en onze planeet.

De Verenigde Naties trachten met deze agenda een internationaal politiek antwoord te bieden aan de wereldwijde druk op de economische, ecologische en sociale systemen. Premier Michel noemt de Agenda 2030 terecht “een kompas voor de komende vijftien jaar”.

De geest van de agenda, ‘laat niemand in de kou staan’, erkent de mondiale verbondenheid van vandaag: we leven allen in dezelfde wereld. De realisatie van de doelstellingen is dus een opdracht voor iedereen, in alle landen, voor alle overheidsniveaus en voor alle lagen van de samenleving.

De verkozenen die na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 aan het roer zullen staan van onze gemeenten en steden, bepalen het lokale beleid van 2020 tot en met 2025. Erop toezien dat ze deze doelstellingen behalen tegen 2030, zal dus een cruciale opdracht zijn voor onze nieuwe lokale besturen.

De verkozenen die na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 aan het roer zullen staan van onze gemeenten en steden, bepalen het lokale beleid van 2020 tot en met 2025. Erop toezien dat ze deze doelstellingen behalen tegen 2030, zal dus een cruciale opdracht zijn voor onze nieuwe lokale besturen.

De Mondiale Raad Kuurne roept de politieke partijen die deelnemen aan de verkiezingen, onze toekomstige burgemeester en schepenen op om de Agenda 2030 als leidraad te nemen bij de opmaak en uitvoering van de beleidsplannen voor 2020-2025. Het is belangrijk dat de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen een ambitieuze lokale invulling krijgen. Het is onze overtuiging dat het lokaal bestuur hen moet gebruiken als dé hefboom om een antwoord te bieden aan de mondiale uitdagingen waarmee ze geconfronteerd worden. Die doelstellingen vormen ook een interessant raamwerk om beleid over de verschillende domeinen af te stemmen.

3 Visie en identiteit van de Mondiale Raad Kuurne op lange termijn

In de voorbije jaren is veel veranderd. Door de technologische evolutie en de globalisering leven we meer dan ooit in een mondiale samenleving. En dit heeft ook een impact op onze noord-zuid visie. Het Zuiden is in onze eigen contreien voelbaarder dan ooit. Door het internet en de (sociale) media weten we hoe het eraan toegaat in andere delen van de wereld. Dit heeft ons geleerd dat de problemen van het Zuiden niet enkel van het Zuiden zijn. We zijn immers allemaal verbonden. Daarom is het nog nooit zo belangrijk geweest om bij elke beleidskeuze die gemaakt wordt, een mondiale bril op te zetten.

3.1 Visie op mondiaal beleid

Armoede is geen toeval. Zij vindt haar oorzaken in diepliggende factoren zoals de geografie, het klimaat, de cultuur, gebrek aan politieke en economische instellingen. Maar ook de opgedrongen neoliberale politiek en vrije markteconomie, absolute tekorten aan productiegoederen, financiële middelen, menselijke organisatie en toegang tot nieuwe technologieën beletten het doorbreken van de armoede-spiraal.

De armoedebestrijding wordt afgeremd door politieke onwil en machtsmisbruik zowel in het binnenland als op internationaal vlak. Dit maakt elke verandering bijzonder moeilijk. Armoede leidt tot corruptie en corruptie tot armoede.

Vandaar dat ons basisprincipe centraal staat: **“Elke mens heeft recht op ontwikkeling”**.

Concreet betekent dit dat elk kind en elke gemeenschap gelijkheid van kansen moeten krijgen om zich te ontplooiën en te groeien.

Wij onderschrijven ten volle de doelstellingen voor Duurzame Ontwikkeling zoals verwoord in de SDG's.

De doelstellingen en subdoelstellingen moeten de komende 15 jaar aanzetten tot actie in domeinen die van cruciaal belang zijn voor de mensheid en de planeet.

Het 5P model, hiernaast afgebeeld, geeft ons een alternatieve kijk op de SDGs met 5 aspecten.

Mensen

We zijn vastberaden om een einde te maken aan armoede en honger, in al hun vormen en dimensies, en te verzekeren dat alle mensen hun potentieel ten volle kunnen ontwikkelen in waardigheid en gelijkheid en in een gezonde omgeving.

Planeet

We zijn vastberaden om de planeet tegen aftakeling te beschermen, onder meer door duurzame consumptie en productie, waarbij we haar natuurlijke hulpbronnen duurzaam beheren en dringend actie tegen klimaatverandering ondernemen, zodat de planeet kan voldoen aan de behoeften van huidige en toekomstige generaties.

Welvaart

We zijn vastbesloten om te verzekeren dat alle mensen een voorspoedig en bevredigend leven kunnen leiden en dat economische, sociale en technologische vooruitgang zich voordoet in harmonie met de natuur.

Vrede

We zijn vastberaden om vreedzame, rechtvaardige en inclusieve maatschappijen op te bouwen, die vrij zijn van angst en geweld. Er kan geen duurzame ontwikkeling zijn zonder vrede en er kan ook geen vrede zijn zonder duurzame ontwikkeling.

Partnerschap

We zijn vastbesloten om de middelen te mobiliseren die nodig zijn om deze Agenda te implementeren via een vernieuwd mondiaal partnerschap voor duurzame ontwikkeling, dat op het idee van een versterkte mondiale solidariteit gebaseerd is, dat in het bijzonder op de behoeften van de armsten en meest kwetsbaren toegespitst is en waaraan alle landen, belanghebbenden en volkeren samenwerken.

3.2 Waarom moet de gemeente een mondiaal beleid voeren?

We zijn in deze geglobaliseerde wereld steeds afhankelijker van elkaar, als individu of als lokale gemeenschap, willens nillens betrokken bij de internationale handel en de scheef gegroeide verhoudingen tussen Noord en Zuid. Beslissingen hier hebben invloed op het leven van mensen en leefmilieus aan de andere kant van de wereldbol. En problemen daar hebben invloed op onze samenlevingen hier in het Noorden. Ook al is de invloed van de gemeente in de wereldeconomie marginaal, toch heeft de gemeente als politiek niveau dat het dichtst bij de burger staat, een belangrijke rol te spelen:

- Bewustwording van de onderlinge afhankelijkheid voor bevoorrading van energie, klimatologische beheersing, voorziening van voedsel, drinkbaar water enz. De gemeente kan een ecologische en ontwikkelings vriendelijke aankooppolitiek ontwikkelen;
- Het is onze morele plicht dat arme landen uit de vicieuze cirkel van de armoede geraken en dat levens en talenten van mensen niet teloor gaan;
- Solidariteit bevorderen: het zich onbaatzuchtig opstellen van de bevolking t.a.v. de noodlijdende medemens zowel hier als in het Zuiden;
- Dichtbij bij de bevolking: bewust maken en sensibiliseren van de inwoners van gemeente t.a.v. het mondiaal duurzaamheidsbeleid;
- Een voorbeeldfunctie: de gemeente kiest bewust en in volle doorzichtigheid voor een effectief beleid ten aanzien van armoedebeheersing en evenwichtige coöperatie met het Zuiden;
- Een signaalfunctie: wat de gemeente zelf doet kan een voorbeeld zijn voor de bevolking maar ook voor de hogere overheden (innoverend en creatief).

3.3 Wat willen wij op lange termijn ?

Een rechtvaardige en vreedevolle wereld : wij staan door ons engagement en inzet niet machteloos om armoede te bestrijden, en om druk uit te oefenen op de internationale gemeenschap en zo conflicten en oorlogen te vermijden.

Maar laat ons niet naïef zijn. Armoede en oorlog is in onze wereld een gegeven, maar onze kracht ligt in het aanpakken van de concrete problemen door een duurzame oplossing. We kunnen beter helpen dan loutere hulp bieden, en weet dat kleine veranderingen leiden tot grote oplossingen.

Wij dromen van een bevolking die zich bewust is van de eigen verantwoordelijkheid, het eigen handelen en consumptiegedrag en de invloed hiervan op de rest van de wereld.

De onderlinge verbondenheid en de geïntegreerde aard van de Duurzame Ontwikkelingstelstellingen zijn van cruciaal belang willen we ervoor zorgen dat het doel van de nieuwe Agenda wordt gerealiseerd. Als we er gezamenlijk in slagen om de ambities van de Agenda waar te maken, zal het leven van iedereen aanzienlijk worden verbeterd en zal onze wereld een positieve transformatie ondergaan.

4 Doelstellingen voor het gemeentelijk beleid 2019 - 2024

Voor het gemeentelijk Noord-Zuidbeleid tijdens de legislatuur 2019 – 2024 stellen wij drie doelstellingen voorop:

1. Iedereen aan boord;
2. Voorzie mensen en middelen;
3. Wees een mondiale gemeente.

4.1 Iedereen aan boord

De zeventien SDGs hebben het potentieel om armoede en onrechtvaardigheid te bestrijden op een structurele en omvattende manier. Daarvoor is het belangrijk dat de Agenda 2030 niet enkel opgenomen wordt in het beleidsdomein Noord-Zuid, maar in de beleidsplannen van alle diensten van de gemeente. De agenda is immers ondeelbaar en moet beleidsoverschrijdend aangepakt worden. Ook andere beleidsdomeinen dragen met hun keuzes over aankoop, mobiliteit, energievoorziening, infrastructuur, ruimtelijke ordening, enzovoort al dan niet bij aan een duurzamere gemeente in een duurzamere wereld. Het is dus van belang om de SDGs bij de opmaak van nieuwe beleids- en beheerscycli transversaal in het beleid te implementeren.

Het is met andere woorden noodzakelijk dat het volledige college van burgemeester en schepenen zich schaaft achter de Agenda 2030 als rode draad voor de nieuwe beleidsplannen. Het gemeentebestuur moet er bewust voor kiezen om met het volledige bestuur en de administratie werk te maken van de realisatie van deze doelstellingen. De thema's en de universaliteit van de verschillende doelstellingen moedigen ook aan om over het muurtje te kijken en allesomvattend aan de slag te gaan.

Daarnaast is het belangrijk dat het bestuur sterke externe partnerschappen aangaat. De Agenda 2030 is uitdagend en vraagt gedurfde keuzes. Er is ontzettend veel expertise in het maatschappelijke middenveld en bij bedrijven. Een gemeente kan enkel winnen door naar hen te luisteren en hen te betrekken bij en te bevragen over de opmaak van het beleid. Bovendien vergroot een participatieve beleidsopmaak het draagvlak voor de beleidskeuzes.

Door de cruciale rol van steden en gemeenten in de realisatie van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen winnen lokale besturen ook aan belang op het internationale toneel. We moedigen het toekomstige bestuur aan om het duurzaamheidsverhaal uit te dragen en de kans te grijpen om samen met andere steden en gemeenten, te wegen op het internationale beleid.

Dit kan door onderling ervaringen uit te wisselen, door zich actief te verenigen in brede netwerken zoals bv. Eurocities en European Coalition of Cities Against Racism (ECCAR) en door een signaalfunctie op te nemen en zich samen met andere gemeenten en steden achter lokale campagnes te scharen (zoals bijvoorbeeld TTIP-vrije gemeente, klimaatneutrale gemeente, statiegeld alliantie). Kuurne heeft op dit vlak reeds stappen gezet en is reeds FairTradeGemeente, lid van de internationale beweging 'Eurocities of Mayors for Peace'.

De 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling is expliciet gebaseerd op mensenrechten. Bijgevolg weerspiegelen de SDG's de belangrijkste internationale mensenrechten en arbeidsnormen en bevestigen de doelstelling om "iedereen aan boord" te realiseren. Meer dan 90% van de SDG-doelstellingen zijn namelijk gekoppeld aan internationale mensenrechten en arbeidsnormen, en de doelstelling "iedereen aan boord" weerspiegelt de fundamentele mensenrechtenprincipes van non-discriminatie en gelijkheid van bijvoorbeeld vrouwen en holibis.

Daarmee zijn de 2030 Agenda en mensenrechten, op een wederzijds versterkende manier gekoppeld. Mensenrechten bieden een leidraad voor de uitvoering van de Agenda 2030, aangezien deze juridisch onderbouwd is met bindende mensenrechteninstrumenten. Evenzo, kunnen de 2030 Agenda en de SDG's substantieel bijdragen aan de realisatie van mensenrechten en dus het principe van "iedereen aan boord".

4.1.1 Sleutelaanbevelingen voor het bestuur

Om een zo ruim mogelijke betrokkenheid en draagvlak voor het Noord-Zuidbeleid te realiseren vraagt de Noord-Zuidraad aan de bestuursploeg van de volgende legislatuur het volgende:

- Het college van burgemeester en schepenen gebruikt de Agenda 2030 als leidraad voor de opmaak van de beleids- en beheerscycli 2020-2025;
- De gemeente gaat in gesprek met het middenveld voor de opmaak en uitvoering van haar beleid en toont ambitie voor 2025 en verder;
- De gemeente neemt haar rol op in de realisatie van de SDGs en weegt op het internationale beleid door samen te werken met andere steden en gemeenten.

Verder vragen wij concreet aan het bestuur om:

- De voedselbank te herwaarderen;
- In te zetten op betaalbaar wonen;
- Het opzetten van wijkgezondheidscentra te stimuleren;
- In het sociaal beleid rekening te houden met ieders talenten en dit te vertalen naar scholen toe;
- Verder in te zetten op het Brede School project om kinderarmoede en verdoken armoede aan te pakken;
- Optimaal in te zetten op jongeren aan het werk te krijgen en te houden;
- Gastvrij te zijn voor asielzoekers en vluchtelingen, en op basis van correcte informatie, ook gastvrijheid van de bevolking te vragen. Want mensen vluchten niet zomaar uit vrije wil, maar voor oorlog, geweld en vervolging;
- Verbindende initiatieven te ontwikkelen om uitingen van racisme en uitsluiting te ontraden, en dergelijke fenomenen – indien die voorvallen – op een gepaste manier te beantwoorden;
- Een kader te creëren voor de integratie van asielzoekers en vluchtelingen;

- De identiteit en autonomie van de Mondiale Raad Kuurne te erkennen, en de positieve wijze van samenwerking met de Noord-Zuidraad, verder zetten;
- De visie van de Mondiale Raad Kuurne te onderschrijven;
- De Mondiale Raad Kuurne bij de bevolking en het middenveld bekend te maken als forum voor Mondiaal bewustzijn;
- Samenwerking tussen adviesraden te simuleren;
- Jaarlijks een hoorzitting met de gemeenteraad te organiseren over het Mondiaal Beleid en implementatie;
- Het lidmaatschap van de beweging 'Mayors for Peace' te handhaven;
- De objectieven van een FairTradeGemeente te onderschrijven;
- Het convenant met de Drie Wijzen in het kader van Fair Trade Gemeente te handhaven, inclusief de bijhorende subsidie.

4.1.2 Ambities van de Mondiale Raad Kuurne

Een gemeentelijk mondiaal beleid kan slechts doeltreffend en duurzaam zijn als dit wordt meebepaald en gedragen door lokale doelgroepen, het maatschappelijk middenveld, individuen en rechtspersonen die actief en/of geïnteresseerd zijn in de mondiale themas zoals verwoord in de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen. Het is dan ook een taak van de gemeente om te investeren in een breed draagvlak via overleg en participatie. De Mondiale Raad Kuurne is in die zin een samenwerkingsverband van betrokken burgers, doelgroepen en het lokale middenveld. De gemeente ondersteunt en erkent dit officieel overleg.

De Noordzuidraad:

- Adviseert de gemeente over mondiale thema's om samen met het bestuur het mondiaal beleid vorm te geven, en de objectieven van de Agenda 2030 te halen;
- Ondersteunt inhoudelijk, logistiek en financieel, de activiteiten van de betrokken plaatselijke verenigingen;
- Organiseert vormingen en activiteiten rond mondiale themas, zoals daar zijn:
  - MOOOV filmfestival, 11.11.11 campagne, mondiaal café, internationale dag van de vrede, internationale dag van de geweldloosheid, internationale dag van de armoede;
- Sensibiliseert de bevolking betreffende SDG gerelateerde thema's.

De Mondiale Raad Kuurne verbindt er zich toe om in partnerschap met het bestuur, blijvend in te zetten op het verder uitbouwen van onze werking op volgende vlakken:

- Bekendmaken en communiceren van de Mondiale Raad Kuurne als forum voor mondiale naar bevolking, scholen en verenigingen;
- Sensibiliseren van mondiale themas op basis van de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen;
- Werven van nieuwe leden die actief zijn rondom de ruime mondiale thema's;
- Stimuleren van verdere samenwerking tussen de leden van de Mondiale Raad Kuurne;
- Andere adviesraden, verenigingen en bedrijven stimuleren om mondiale thema's regelmatig op te nemen in hun programma;
- Blijvend druk uitoefenen op lokale en nationale politieke verantwoordelijken om middelen te voorzien voor een mondiaal beleid.

4.2 De gemeente voorziet in personeel en middelen

De Verenigde Naties berekenden dat de totale investeringskost voor de realisatie van de Agenda 2030 2,5 triljoen US dollar bedraagt. Gemeenten en steden dienen daar een stukje aan bij te dragen. Wij vragen dus om hiermee rekening te houden bij de opmaak van de begroting 2020-2025. Er moeten immers structurele veranderingen doorgevoerd en een andere, beleidsoverschrijdende manier van werken geïmplementeerd worden. Een degelijk beleid veronderstelt dus bovendien de nodige mensen en middelen om het uit te voeren.

Het is belangrijk om een interne werkgroep of een ‘mondiale ambtenaar’ aan te stellen. Die kan de coördinatie opnemen en de vele bestuurlijke initiatieven, de begroting en de transversale samenwerking tussen de diensten bewaken. Deze ambtenaar moet voldoende ruimte krijgen in zijn takenpakket om hieraan te werken.

Educatie en sensibilisering zijn gedeelde taken van de overheid, het onderwijs, ngo's en vierde pijlerinitiatieven. De lokale overheid is het niveau dat het dichtst bij de bevolking staat en daardoor ook het ideale niveau om deze educatie en sensibilisering op te organiseren. Volgens de Mondiale Raad Kuurne is dit één van de kerntaken van de gemeente, waarvoor wij het bestuur ook adviseren om samen te werken met vierde pijlerinitiatieven, de lidorganisaties van de Mondiale Raad Kuurne, de adviesraad zelf en andere adviesraden.

De SDGs bevatten een specifieke doelstelling om de mondiale verbondenheid te concretiseren: SDG 17, partnerschap. Deze doelstelling stimuleert wereldwijde samenwerking om overall duurzame ontwikkeling te realiseren. De ontwikkelde landen moeten hun verbintenissen aangaande officiële ontwikkelingshulp dus ten volle implementeren, waaronder de verbintenis om 0,7% van hun bruto nationaal inkomen te besteden aan ontwikkelingssamenwerking.

De gemeente moet bijgevolg een voldoende hoog budget voor ontwikkelingssamenwerking voorzien om te investeren in projecten en initiatieven in het Zuiden en/of om organisaties te ondersteunen die zich inzetten voor duurzame ontwikkeling wereldwijd. Door betekenisvolle (kwalitatieve én kwantitatieve) vooruitgang te boeken in het budget voor ontwikkelingssamenwerking, richting 0,7% van de gewone begroting als symbolisch streefcijfer, kan de gemeente België helpen om de 0,7%-norm te halen.

Bij de besteding van de gemeentelijke budgetten voor ontwikkelingssamenwerking is het wenselijk om de uitgaven voor de noord- en zuidwerking evenwichtig te verdelen. Een visie en afspraken hierover worden vastgelegd in subsidiereglementen.

De beleidsvisie voeden vanuit de lokale realiteit en met participatie en inspraak van het maatschappelijke middenveld is onontbeerlijk. Zo kan de gemeente gefundeerde beslissingen nemen over de besteding van de beschikbare publieke middelen.

We bevelen een evenwichtige verdeling tussen volgende luiken aan:

- Noordwerking:
  - Educatie en sensibilisering over mondiale thema's;
  - Werkingsmiddelen voor noord-zuidorganisaties en de Mondiale Raad Kuurne.
- Zuidwerking:
  - Steun aan structurele hulp en de programma's van ngo's;
  - Steun aan projecten van 4de Pijlers (particuliere initiatieven of kleinschalige projecten opgezet door individuen uit de gemeente). Hun focus op snelle, concrete resultaten en de inbedding in het sociale weefsel van de gemeente scheppen veel mogelijkheden om het draagvlak voor ontwikkelingssamenwerking te versterken. En dit biedt ook kansen om de brug te slaan naar het structurele verhaal van de NGO campagnes en zo sensibilisering rond de mondiale thema's te versterken;
  - Steun aan mensen die korte engagementen aangaan in het Zuiden (bijvoorbeeld jeugd- of sociale werkers);
  - Noodhulp en visie over noodhulp;
  - 11.11.11 als gemeenschappelijke campagne van de noord-zuidbeweging (logistiek steun aan de campagne en een nominatieve bijdrage aan 11.11.11 als koepelorganisatie).

4.2.1 Sleutelaanbevelingen voor het bestuur

Wij vragen aan het bestuur dat de gemeente:

- Een interne werkgroep of mondiale ambtenaar aanstelt om het overzicht van de bestuurlijke initiatieven te bewaken en te coördineren;
- Een apart budget voor ontwikkelingssamenwerking behoudt voor de ondersteuning van projecten in het Zuiden en/of om lokale organisaties te ondersteunen die zich inzetten voor duurzame ontwikkeling wereldwijd;
- Evenwichtige subsidiereglementen voor de verdeling van de beschikbare publieke middelen voor duurzame ontwikkeling handhaaft;
- De bestaande subsidiereglementen omtrent Noord-Zuid te behouden en het reglement voor projecten in het Zuiden uit te breiden zodat projecten ook structureel ondersteund kunnen worden;
- Blijft investeren in ontwikkelingssamenwerking. De 0,7% norm is een goede norm voor reële uitgaven. Er wordt gestreefd naar een haalbaar groeipad;
- Bij de bovenlokale besturen druk uit oefent om de 0,7% norm te halen;
- Naast de steun voor NGOs ook de nodige ondersteuning en middelen te voorzien voor vierde pijlerinitiatieven.

4.2.2 Ambities van de Mondiale Raad Kuurne

De Mondiale Raad Kuurne ziet op dit vlak volgende objectieven:

- Overleg en uitwisseling tussen de voorzitters van de adviesraden te bevorderen door de conferentie van voorzitters regelmatig samen te brengen;
- Een digitaal platform voor informatieuitwisseling en betrekken van verenigingen en burgers, is een gepast middel om dit te bevorderen;
- Een betere bekendmaking van de raad;
- Een betere communicatie over de werking van lidorganisaties in Kuurne;
- Het ontwikkelen van een eigen identiteit op basis van mondiale thema's en geënt op de SDGs;
- Het vergroten van de 'return' voor de lidorganisaties van de adviesraad door hun lidmaatschap;
- Een open communicatie en uitwisseling opzetten met vierde pijlerinitiatieven om zo het draagvlak voor de mondiale thema's te vergroten naar de inwoners en het bestuur toe.

4.3 *Wees een mondiale gemeente*

We stipten het al enkele keren aan: door de globalisering is de wereld dichterbij huis dan ooit. We zijn ons bewust van de gevolgen die de klimaatverandering met zich meebrengt, van de grote ongelijkheden die bestaan binnen landen, maar ook tussen landen onderling, en van het recordaantal mensen die sinds de Tweede Wereldoorlog hun land ontvluchtten door conflicten en oorlogen. Een lokaal bestuur dat wil bijdragen aan een duurzame wereld neemt zijn verantwoordelijkheid op voor de mondiale uitdagingen.

In de Agenda 2030 horen bij elke doelstelling duidelijke interne en internationale subdoelstellingen. Dit zijn specifieke aanbevelingen die moeten leiden tot meer ontwikkeling, met speciale aandacht voor de ontwikkelingslanden.

Vier inhoudelijke aspecten zijn essentieel om een lokaal mondiaal beleid te realiseren:

1. Sensibiliseren over internationale onrechtvaardigheid en belang van duurzame ontwikkeling;
2. Erkennen van de toegenomen diversiteit en implementeren van een menswaardig lokaal migratie- en diversiteitsbeleid;
3. Werken aan haar eigen ecologische impact op de rest van de wereld;
4. Kiezen voor een duurzaam aankoopbeleid.

4.3.1 Sensibiliseren over internationale onrechtvaardigheid en belang van duurzame ontwikkeling

Een heldere communicatie over en juiste beeldvorming van de mondiale uitdagingen die voor ons liggen, bevorderen een correcte houding en inzichten omtrent duurzame ontwikkeling en internationale solidariteit. Die solidariteit en het draagvlak voor duurzame verandering kunnen enkel tot stand komen indien de bevolking zich voldoende bewust is van de oorzaken van de huidige ongelijkheden, de impact van haar eigen gedrag en de structurele veranderingen die nodig zijn. Daarvoor is het essentieel dat mensen toegang hebben tot correcte informatie, dat ze via laagdrempelige activiteiten betrokken raken bij mondiale thema's en dat ze mee nadenken over, en mee werken aan oplossingen. Communicatie en participatie zijn met andere woorden essentieel.

Elke burger moet doordrongen zijn van de nieuwe Agenda 2030, want werken aan een duurzame, solidaire en leefbare wereld is een opdracht voor iedereen. Educatie en sensibilisering zijn gedeelde taken van de overheid, het onderwijs en educatieve organisaties.

Een gemeente die werk willen maken van een duurzaam bewustzijn bij hun burgers, investeert in mondiale vorming en wereldburgerschapeducatie, besteedt aandacht aan de positieve impact van cultuur op ontplooiing en zelfontwikkeling en biedt waar mogelijk handelingsperspectieven aan.

De gemeente kan sensibiliseren via verschillende inrijpoorten. Er zijn de beschikbare gemeentelijke kanalen om te communiceren: sociaalhuiskuurne.be, kuurne.be, het Info Kuurne of vlaggen en affiches aan het sociaal huis en het gemeentehuis.

Maar ook cultuur is communicatie: tentoonstellingen over actuele thema's in de bibliotheek of mondiale film- en dansvoorstellingen in de gemeentelijke culturele programmatie zijn mogelijkheden om mensen te bereiken. En laten we de jongeren niet vergeten. De meeste organisaties die duurzaamheid een warm hart toedragen, bieden educatieve pakketten of spellen aan voor de jongsten onder ons. Als mondiale gemeente stimuleer je dit aanbod samen met de jeugdraad, in jeugdverenigingen, bij de jeugdbeweging, via de Grabbelpas, enzovoort.

4.3.2 Erkennen van de toegenomen diversiteit en implementeren van een menswaardig lokaal migratie- en diversiteitsbeleid

Zowel in eigen land, maar zeker ook in landen waar conflictsituaties de bovenhand nemen, blijft het belangrijk dat we ijveren voor vreedevolle samenlevingen. Fundamentele vrijheden moeten wereldwijd beschermd worden en geweld en corruptie teruggedrongen. Op lokaal niveau is het belangrijk dat de gemeente actief inzet op sociale cohesie, met bijzondere aandacht voor samenleven in de publieke ruimte. Door de migratie van de laatste jaren kennen onze wijken meer en meer diversiteit. In plaats van dit angstig te willen tegenhouden en terugdringen, kunnen we dit omarmen en erkennen dat zich vrij verplaatsen een fundamenteel recht is. De toegenomen diversiteit in onze contreien is een kans tot culturele verrijking. Mensen met verschillende etnisch-culturele achtergronden brengen een nieuwe dynamiek mee, maken het ons gemakkelijker om verbinding te maken met andere regio's in de wereld en brengen nieuwe kennis en perspectieven aan.

Het is belangrijk dat burgers weten en begrijpen waarom mensen naar onze contreien migreren. In een wereld die in snel tempo verandert en globaliseert is dit van vitaal belang. De gemeente, nogmaals het overheidsniveau dat het dichtst bij de burger staat, kan hier een belangrijke rol in opnemen door eerlijk te communiceren over de redenen waarom mensen vrijwillig (economische redenen) of onvrijwillig (klimaatverandering, conflict, ongelijkheid ...) migreren. Ze kan actief inzetten op sociale cohesie door gemeenschappelijke ontmoetingsruimtes in te richten en events te organiseren, buddysystemen voor nieuwkomers te ondersteunen, een passend woningaanbod te ontwikkelen, enzovoort. De gemeente heeft de taak om te zorgen voor een menswaardig lokaal migratiebeleid dat mensen die hier toekomen, meestal na een moeilijke tocht, een warme welkom biedt.

4.3.3 Werken aan haar eigen ecologische impact op de rest van de wereld

De Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen gaan over economische, sociale en ecologische vooruitgang en deze drie dimensies zijn niet van elkaar los te koppelen. Ieder mens moet toegang krijgen tot basisvoorzieningen als water, onderwijs, gezondheidszorg en energie. Maar als we de sociale en economische vooruitgang alle kansen willen geven, moeten we ingrijpende maatregelen nemen om onze manier van leven af te stemmen op de grenzen van onze planeet.

De klimaatverandering treft ons allemaal, maar de ontwikkelingslanden het hardst. Daar ondervinden mensen nu al elke dag de gevolgen van aanhoudende droogte, overstromingen en extreme weersomstandigheden. Nochtans dragen deze landen amper bij tot de opwarming van onze aarde. We mogen het Zuiden niet de rekening laten betalen van ons eigen falen in de strijd tegen de opwarming van de aarde. Dat begint ook in onze eigen stad of gemeente.

De gemeente kan bijvoorbeeld banken en pensioenfondsen aanmoedigen om investeringen in fossiele brandstoffen stop te zetten ten voordele van hernieuwbare energie. Ze kan er ook voor kiezen om enkel nog via ethische beleggingsfondsen te bankieren.

Daarnaast kan ze het engagement opnemen om haar CO₂-uitstoot aanzienlijk te verminderen. Dat wordt ook zo vooropgesteld in het 'Burgemeestersconvenant', een initiatief van de Europese Commissie. Verschillende Vlaamse gemeenten hebben dit ondertussen al ondertekend. Het komt er nu voor hen op aan om hier een zeer sterk en ambitieus actieplan aan te koppelen en het uit te voeren.

Meer dan de helft van de wereldbevolking woont vandaag in steden. Tegen 2050 zal dat stijgen tot 70% van de mensen. Steden in de hele wereld denken na over deze immense uitdaging. Ze ontwikkelen steeds vaker een voedselbeleid voor hun stad. Daar ligt een kans voor boeren in stedelijk, voorstedelijk en landelijk gebied. Zij kunnen tegelijk de groeiende steden voeden, hun leefomstandigheden verbeteren en de voedselproductie en -consumptie duurzamer maken.

4.3.4 Kiezen voor een duurzaam aankoopbeleid

De inkomensongelijkheid moet naar omlaag en er moet werk worden gemaakt van sociale bescherming, rechtvaardige fiscaliteit en eerlijke handel. Op wereldvlak is er nood aan een betere regulering van de financiële markten en instellingen en aan een versterkte en eerlijkere positie van de ontwikkelingslanden in de mondiale besluitvorming. Alleen zo kunnen we gelijkheid tussen landen bewerkstelligen en duurzame welvaart voor iedereen verzekeren.

De gemeente kan haar steentje bijdragen aan deze internationale sociale rechtvaardigheid door voluit te kiezen voor een duurzaam aankoopbeleid. Dit betekent dat ze strenge duurzaamheidscriteria opneemt in haar aankoopbeleid en die voorrang geeft op 'de laagste prijs' bij haar gunningen. Zo stimuleert ze bedrijven die willen meedingen met openbare aanbestedingen om hun productie duurzamer te maken.

Strenge duurzaamheidscriteria nemen zowel sociale als ecologische impact in aanmerking. Ze omvatten de arbeidsomstandigheden, gendergelijkheid, sociale bescherming en milieupact gedurende de volledige levenscyclus van een product.

Er bestaan verschillende labels op de markt (Fairtrade, Fair Wear Foundation, enzovoort) en er zijn veel deskundige organisaties (Oxfam-Wereldwinkels, enzovoort) die gemeenten kunnen ondersteunen. Ook bij VVSG kan de gemeente terecht voor begeleiding bij een duurzaam aankoopbeleid. Deelname aan verschillende middenveldcampagnes (Schone Kleren Campagne, FairTradeGemeente, enzovoort) kan het traject en de bewustmaking vergemakkelijken.

Daarnaast kan de gemeente ook waakzaam zijn voor de sociale en ecologische gevolgen van projecten in het Zuiden binnen haar stedenbanden en bij de financiële ondersteuning van projecten in het Zuiden.

4.3.5 Sleutelaanbevelingen voor het bestuur

Van het bestuur vragen wij dat zij ervoor zorgen dat de gemeente:

- Sensibiliseert over internationale onrechtvaardigheid en het belang van duurzame ontwikkeling, zoals omschreven in de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen;
- Nadenkt over de houding van het lokale bestuur ten aanzien van Europa voor SDG gerelateerde onderwerpen;
- De toegenomen diversiteit erkent en een menswaardig lokaal migratie- en diversiteitsbeleid implementeert en hierbij nadenkt in welke mate Kuurne een eigen onthaal kan inrichten;
- Werkt aan haar eigen ecologische impact op de rest van de wereld;
- Het Fair Trade Gemeente label bestendigt;
- Inzet op de Schone Kleren campagne;
- Ethisch beleggen stimuleert;

- Voluit kiest voor een duurzaam aankoopbeleid, en integreert hierin Fair Trade Gemeente, Schone Kleren en ethisch beleggen aspecten;
- Duurzaam en maatschappelijk verantwoord ondernemen aanmoedigt (cfr. “Donuteconomie” van Kate Raworth);
- Aanstuurt op inkomens- en vermogensverdeling i.p.v. enkel inkomensverdeling;
- Zuinig blijft omgaan met energie en dit ook stimuleert bij de bevolking: de strijd tegen klimaatverandering begint trouwens in je eigen gemeente;
- Een handleiding ontwikkelt om organisaties aan te zetten om activiteiten duurzaam te organiseren;
- Consequent communiceert over de keuzes die Kuurne neemt samen met de motivatie en waar relevant ook over de “mondiale dimensie”;
- Initiatieven van de Mondiale Raad Kuurne en zijn lidorganisaties ondersteunt.
- In de gemeentelijke culturele programmatie een mondiaal luik integreert, in samenspraak met de Mondiale Raad Kuurne en de Cultuurraad.

4.3.6 Ambities van de Mondiale Raad Kuurne

De mondiale solidariteit die reeds bestaat, kan enkel versterkt worden als de bevolking zich nog bewuster wordt van de oorzaken van de mondiale ongelijkheden, van de impact van het eigen gedrag op andere delen van de wereld en van de structurele veranderingen die nog nodig zijn. Een verbeterde communicatie en sensibilisering over het voorgaande is de essentie om tot structurele en blijvende veranderingen te komen.

Daarvoor is het essentieel dat mensen toegang hebben tot correcte informatie over deze problematiek en dat zij via laagdrempelige activiteiten hierbij betrokken worden.

De Mondiale Raad Kuurne wil:

- Uitbreiden om de mondiale themas die in de SDGs omschreven worden, op een deskundige manier te kunnen aankaarten, en dit gedragen van onderuit;
- Kuurne stimuleren om na te denken over bovenstaande onderwerpen;
- Participatie van burgers, organisaties uit het middenveld en bedrijven stimuleren, om het gemeentelijk mondiaal beleid vorm te geven;
- Sporadisch adviezen formuleren over deze doelstellingen;
- Samenwerken met de milieuraad rondom deze doelstelling;
- Een actieve rol opnemen in de Fair Trade Gemeente campagne;
- Een juist beeld over de bestaande mondiale verhoudingen te realiseren, en een correcte houding en degelijke standpunten omtrent mondiale ongelijkheden, te bevorderen.

5 Slot

Overal ter wereld leven mensen in steden en gemeenten. Het is de omgeving waarin we leven, onze voeding produceren en consumeren en zuivere lucht willen inademen. Het is de plek waar mensen opleidingskansen krijgen en werk zoeken en dat hopelijk ook vinden. De Agenda 2030 is een internationale agenda, maar de doelstellingen worden enkel gerealiseerd als we ervoor gaan in onze steden en gemeenten. De gemeenteraadsverkiezingen in 2018 bieden ons de kans om als mensen en instellingen werk te maken van een sterke en duurzame toekomst voor iedereen.

Met dit memorandum willen wij onze visie en prioriteiten bekendmaken voor de komende periode van 6 jaar lokaal beleid. En zien vol verwachting uit naar het standpunt van de politieke fracties hierover. Wij hopen alvast dat de makers van de verkiezingsprogramma's bij de verschillende lokale partijen hierin ook inspiratie vinden.

Na de verkiezingen willen wij een advies voor het mondiaal beleid uitbrengen, hierover in dialoog treden met de nieuwe beleidsploeg en zo een inbreng leveren bij de opmaak van het meerjarenplan, de beleidsnota's en de begroting.

Wij verwachten dat de gemeente de Noord-Zuid initiatieven die genomen werden door het huidige bestuur, verderzet en een duidelijk zichtbare mondiale politiek voert met een integratie van mondiale thema's in alle beleidsdomeinen. Het verband tussen duurzaamheid, ecologie, ethisch beleggen, maatschappelijk verantwoord ondernemen, eerlijk handel drijven en het Noord-Zuidthemas is hiervan een voorbeeld. Wij denken ook concreet aan samenwerking en uitwisseling onder verschillende domeinen en adviesraden zoals de milieuraad, cultuurraad, jeugdraad, seniorenraad, ...

Wij willen partner zijn van het toekomstige bestuur om de inwoners van Kuurne te sensibiliseren in verband met de 2030 Agenda voor Duurzame Ontwikkeling. Wij willen er naar streven dat de bevolking zich bewust is van de invloed van eigen handelen op de relatie met de wereld.

Wij willen bijdragen om Kuurne te sterken als gastvrije, solidaire en mondiale gemeente.

Bijlage: overzicht van de werking tijdens de periode 2013-2018

Dankzij een reeks subsidiereglementen en bijhorende budgetten in de gemeentebegroting geeft de gemeente Kuurne op een duidelijke en consistente manier zijn inwoners en verenigingen een financiële stimulans voor Noord-Zuidactiviteiten.

De Noord-Zuidraad formuleerde uit eigen beweging maar vooral op vraag van het College van Burgemeester en Schepenen heel wat adviezen over uiteenlopende thema's.

De gemeente ondertekende een convenant met de Drie Wijzen, wat ervoor zorgde dat het Fairtradegemeente label bevestigd werd. Via het Fairtradekollektief willen we dit engagement gedragen zien door een brede basis.

Sinds een paar jaar, vragen wij aandacht voor het thema vrede tijdens de internationale dag van de vrede en organiseerden wij met het Sociaal Huis en de gemeente op 5 locaties een schrijfmarahton van Amnesty International.

Wij organiseerden een aantal Mondiale Cafés - debat avonden met renommeerde sprekers - waarin we themas zoals onderwijs, integratie & inburgering van vluchtelingen.

Via voordrachten en filmvoorstellingen sensibiliseerden wij rond themas als diversiteit en vluchtelingen problematiek.

5.1.1 Subsidiereglementen:

De raad werkte deze of vorige legislatuur, samen met de ambtenaar meerdere subsidiereglementen uit die allen door het bestuur werden bekrachtigd:

- ⤴ Het reglement voor sensibiliserende activiteiten geeft financiële ondersteuning voor scholen en verenigingen bij het opzetten van activiteiten rond de Noord-Zuidthematiek ;
- ⤴ Het reglement voor projecten in het Zuiden geeft een financiële stimulans aan jongeren die voor een bepaalde periode en project naar het Zuiden trekken en organisaties die fondsen werven voor projecten in het Zuiden ;
- ⤴ Het reglement werkingssubsidies lokale NGOs zorgt voor een bijdrage in de werkingskosten van groepen die in Kuurne een nationale NGO vertegenwoordigen.

5.1.2 Website:

<http://www.noordzuidraadkuurne.be> is het digitale platform waarmee wij:

- ⤴ Onze werking, die van de lidorganisaties, Noord-Zuidactiviteiten en -informatie naar een ruim publiek bekendmaken;
- ⤴ Communiceren tussen de leden van zowel de stuurgroep als de algemene vergadering;
- ⤴ Adviezenformuleringen ontwikkelen met de leden van de stuurgroep en algemene vergadering;
- ⤴ Een nieuwsbrief uitsturen

5.1.3 Werkingsverslagen:

Een gedetailleerd overzicht van onze werking tot op heden is terug te vinden op onze website:

<http://www.noordzuidraadkuurne.be/werkingsverslagen>